

Universitätsbibliothek Paderborn

**TRACTATVS|| DE CON-||FESSIONIBVS MA=||LEFICORVM ET
SAGA-||RVM SECVNDÒ RECOGNI||tus, & auctior redditus.||
An, & quanta fides ijs adhibenda sit?||**

Binsfeld, Peter

Avgvstae Trevirorvm

VD16 B 5530

Secunda Conclusio. Malefici & sagæ, de quibus nunc agimus, etiamsi damna nemini in exterioribus intulerint, si in conuentu fuerunt, nocturnas congregationes frequentauerunt, & alia exercuerunt, quæ ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-41113

quem alium sensum, nisi quod hæc maleficia generi humano perniciofa esse non dubiū est?

Dubium hîc incidere potest, *An malefici & saga, de quibus nunc loquimur, sint morte affiendi, etiam si hominem, equum, vaccam non interfecerint, sed tantum in congregatione, aut cursu fuerint? pro resolutione, sit*

Secunda Conclusio. *Malefici & saga, de quibus nunc agimus, etiam si damna nemini in exterioribus intulerint, si in conuentu fuerint, nocturnas congregationes frequentauerunt, & alia exercuerunt, qua communiter ibi fieri solent, secundum legem diuinam & humanam iuste morte afficiuntur.*

*Prima
pars probatur.*

PROBATVR Conclusio. Primò, quantum ad legem diuinam. Exod. 22. Maleficos non patieris viuere. Malefici autem, vt ex dictis constat, appellantur, qui præstigijs magicæ artis & diabolicis figmentis causas agunt, Deo abrenunciant, & ad diaboli castra declinant. Sed qui ad nocturnos conuentus veniūt, omnes tales sunt. Quia nullus ad talem locum venit, qui in primis Deo non abrenunciauerit & cum Dæmone pactum inierit, vt omnium, qui tam infaustam artem exercent, confessio- nibus discimus.

Secun-

Secundò: Idololatræ, secundum legem diuinam, mortem merentur. Exod. 30. & 32. Deuteron. 13. & 27. & alibi. Quæ autem natio vnquam tam grauem idololatriam commisit, ac nostri malefici committunt, qui Deo vero relicto, Dæmoni obedientiam, honorem, ac cultum impendunt. Iudæi ac gentiles, si quam idololatriam exercebant, id faciebant, quia idolis ligneis, aut lapideis diuinitatem aliquam inesse credebant. At nostri malefici & sagæ scienter ac prudenter ei honorem, obedientiam & cultum Deo debitum impendunt, quem Dæmonem cognoscunt. Quid enim aliud in suis nocturnis conuentibus faciunt, quàm Dæmoni famulatum præstant, & honorem impendunt? Qui eos idololatriam committere dubitant, recogitent, an non populus Hæbræorum idololatriam commiserit, quando coram vitulo lusit, choros duxit, edis & bibit? quid aliud malefici in nocturnis conuentibus coram Dæmone faciunt? ipsum certis diabolicis ritibus honorant, ludunt, choreas ducunt, edunt & bibunt. Et si Moyses hoc factum populi capitale non duxit, quomodo ergo viginti tria milia hominum occidit, vt Scriptura testatur?

Tertiò: secundum legem diuinam, qui consulit diuinos, magos & incantatores, mortem meretur. Leui. 20. Anima, quæ declinauerit ad

rit ad magos & ariolos, & fornicata fuerit cum eis, ponam faciem meam contra eam, & interficiam illam de medio populi mei: ergo multo magis ipse magus, aut maleficus mortem meretur, quia ipse utitur diaboli opera. Sed non apparent in conuentibus nostri malefici nisi iam declinauerint ad Dæmones, & fornicati fuerint cum eis: ergo secundum legem diuinam, hoc titulo, mortem merentur.

Quartò: Secundum legem Dei mortem meretur, qui cum iumento coierit, ex Exod. 22. quæ lex statim subiungitur legi de pœna maleficorum. Sed grauius est cum Dæmone rem veneram exercere.

Quintò: lege diuina blasphemus lapidibus obruitur, & morte plectitur. Leuit. 24. Educ blasphemum extra castra, & ponant omnes, qui audierunt, manus suas super caput eius, & lapidet eum populus vniuersus. Et ad filios Israel loqueris. Homo qui maledixerit Deo suo, portabit peccatum suum, & qui blasphemauerit nomen Domini, morte moriatur, lapidibus obruet eum omnis multitudo populi. Quanta autem sit blasphemia maleficorum in Deum, Beatissimamq; Virginem, &c. nemo est qui ignoret, nisi tam fœlix sit, quod de hoc infœlicissimo hominum genere nihil unquam audiuerit.

Probatur nunc, quantum ad secundam partem, quod secundum legem civilem & rectam rationem etiam Conclusio locum habeat.

*Probatio
Conclusio-
nis quantum
ad leges
civiles.*

Primò: Malefici nostri sunt Apostatæ. Apostatæ autem puniuntur ultimo supplicio, sicut etiam hæretici. Hostiensis & Panormitanus in cap. 1. de Apostat. Damhauder. loco cit. num. 43. Quod autem apostatæ sint, patet. Discedunt enim à vero Deo, & Diabolum sequuntur.

Secundò: Qui paganorum ritus & sacrificia exercent, ultimo supplicio afficiuntur. C. de paganis & eorum sacrificijs. L. 1. & 2. & ibidem L. Nemo venerantis. Quid ergo merebuntur, qui non solum paganorum, sed diabolorum ritui & sacrificijs insistant?

Tertiò: Vita nostra est militia super terram. Huius autem militiæ duo sunt duces. Christus Electorum, & Sathan peruersorum, & inter hos duces eorumq; milites bellum est perpetuum, & odium vehementissimum. Duciamus autem supremo, Domino Deo, & Christo, nomina nostra dedimus, fidem addiximus, & obedientiam promisimus ante Baptismi susceptionem, quando quisq; nostrum interrogatus: Abrenuncias Sathanæ? & responsum. Abrenuncio. Et iterum: Et omnibus pompis eius? Abrenuncio. Et iterum: Et omnibus operibus eius? Abrenuncio. Et tum subsequitur.

Q 9 5 tur.

tur. Credis in Deum patrem omnipotentem, Creatorem cœli & terræ, &c. Et responsum, credo. Huius abrenunciationis, tanquam rei antiquissimæ, meminere sancti Patres, Dionys. Areopagita c. 2. Ecclesiast. Hierarchiæ, Basil. in lib. de Spiritu sancto cap. 27. Ambros. in lib. de ijs, qui mysterijs initiantur, c. 2. Orig. hom. 12. in numeros. Cyrill. Hierosolym. Catehesi 1. mystagogica. Tertullian. in lib. de corona militis, Raban. lib. 1. de instit. clericorum, & alij alibi. Ex qua renunciatione constat nos abrenunciassse Sathanæ, & eius operibus, & addidisse supremo Regi & duci fidem obedientiamq; cuius militiæ iura, fœdera ac signa suscepimus indicto continuo & perpetuo bello, regno Sathanæ. Nunc ad propositum. Qui in bello ad hostes aut fugit, aut vult transfugere, ultimo supplicio afficitur, secundum leges. L. Desertorem. §. Is qui ad hostes. ff. de re militari. L. Si quis aliquid ex metallo. §. Transfugæ. ff. de pœnis. Transfugæ ad hostes, aut secretorum nostrorum renunciatores, aut viui exurantur, aut furca suspendantur. Qua pœna ergo dignus erit, qui à Duce Christo, cui fidem dedit, & obedientiam promisit, fit transfuga ad crudelissimum omnium hostem Dæmonem? His accedit, quod secundum rigorem iuris militaris, miles si arma amisit, vel alienavit, capitis damnari potest. in d. L. Desertorem. §. Miles. Miles ergo Christi, qui abijcit, contemnit, &

nit, & conculcat armaturam Christi, & scutum fidei, in quo posset, si vellet, secundum apostolicam doctrinam, extinguere tela nequissimi aduersarij, quam merebitur pœnam?

Quartò : Secundum legem non solum diuinam, sed etiam ciuilem, blasphemus mortem meretur, vt est textus clarus in Authent. vt non luxurientur contra naturam, quam authent. Ioan. ab Anania cap. 2. de maledic. vehementer laudat, & magnificat: & ita affirmant & concludunt Doct. vt attestantur Damhaud. in pract. crim. c. 61. nu. 26. & Iul. Clar. li. 5. sent. §. Blasphemia nu. 3. Quæ tamen pœna hodiernis temporibus non seruatur, ob defectum religionis & iustitiæ, vt dicit Lucas de penna, in L. omnes. C. de delator. lib. 10. Seruanda autem esset huiusmodi pœna, si esset magna & enormis blasphemia, quæ ex deliberato, & doloso proposito procederet, vt Zasius lib. 1. consil. 19. annotat, & sic Boerius in decis. 301. aliquando practicum in nobilibus & doctis curijs tradit. Cogitet ergo Christianus quæ pœna digni sint malefici, qui non solum verbis, sed etiam facto maximas blasphemias in Deum, B. Virginem & Sanctos iaciunt vt placeant Dæmoniorum principi, cui magis probatur, qui maiora scelera perpetrat. Committitur enim blasphemia facto, vt docet Ludouic. de monte alto, in tract. de Reprobatione Sententiæ Pilati, num. 6. pro qua doctrina

Grina

strina faciunt quæ dicunt Franciscus Squillacensis de fide Cathol. cap. 15. & 16. & Ioan. Immolent. in Clem. 1. de vsur.

Quintò: Peccatum contra naturam, siue Sodomia, secundum ius ciuile etiam morte punitur, tam in agente, quam patiète. L. Cùm vir nubit in fœminam. C. ad L. Iuliam de adult. & in d. Authentica, vt non luxurientur contra naturam. 15. q. 1. can. Mulier. & 23. q. 5. can. Reos. §. Qui coierit. Et quamuis textus in d. L. Cùm vir nubit innuat pœnam gladij: consuetudine tamen receptum est, vt peccantes contra naturam, igne concrementur, vt docent Angel. in d. L. Damhauder in pract. crimin. cap. 96. num. 12. Iulius Clarus lib. 5. in §. Sodomia, & alij alibi. Quam consuetudinem sequitur Constitutio Criminalis Imperatoris Caroli V. in artic. 116. Quis igitur dubitat pœna mortis afficiendum eum qui hoc enormissimum peccatum non dubitat exercere cum spiritali creatura, quod omnia peccata carnis malitia & enormitate superat? Et confirmo. Si Iudæus Christianam carnaliter cognoscat, maximè accedente aliqua circumstantia augente malitiam, morte plectitur, secundum aliquorum Doctorum sententiam, quam etiam amplectuntur Constitutiones nouæ Mediolanensium, sub Rubrica de pœnis, cap. Iudæus, referente Menoch. lib. 2. de arbitr. Iudic. quæst. casu 290. idq; ob disparitatem cultus & infideli-

delitatem. Quāto maiorem meretur pœnam, qui cum Dæmone coit, vbi non solū naturarum diuersitas, sed etiam in nullo communicatio? De pœna Iudæi coeuntis cum Christiana, tractant ad longum Paulus Grilland. de pœnis omnifariam coitus. q. 12. Boërius in decis. 316. Menoch. doctè loco cit. Anthonius Gabriellus Roman. lib. 7. communium conclusionum, conclus. 21. Marsil. in cons. 101. incipiente, Illumina quæso. Alexand. in cons. 99. vol. 6. incip. Visa inquisitione formata contra Abraam. Oldradus de ponte, in consil. 333. incipien. Qualiter puniatur Iudæus cognoscens. Philip. Corneus lib. 1. cons. 114. incip. Licet primo aspectu. Canonistæ in cap. In nonnullis, cum Gloss. de Iudæis.

Sextò : Secundum leges humanas, qui crimen læsæ maiestatis humanæ committit, extremo supplicio afficitur. L. Quisquis. C. ad Legem Iuliam Maiest. & hæc communissima est sententia. Ergo multò magis, qui reus est læsæ maiestatis diuinæ. Quia grauius est diuinam, quàm humanam lædere maiestatem, cap. Vergentis. de hæret. & in Authentic. Gazaros. C. eodem tit. Sed nostri malefici sunt rei læsæ maiestatis diuinæ. L. Etsi excepta. infra eod. tit. id quod ratio euidenter demonstrat: declinant enim à partibus proprii sui domini & Regis, ad hostem regni, & cum eo pactum ineunt, contra proprium & summum suum principem.

pem, quod est de natura criminis læsæ maiestatis. Sed non sunt rei læsæ maiestatis, quatenus damna in exterioribus inferunt, quia sic in longè minora crimina incidunt, ergo quatenus pacta ineunt cum Dæmonibus, aduersus Deum & regnum eius. Nisi quis ita impudens sit, qui iudicet maius esse peccatum, hominem occidere, aut duos equos interficere, quam Deum abnegare, communioni Sanctorum abrenunciare, & pacta cum Dæmonibus inire. Sed omnes qui in congregatione apparent, & cum reliquis conuenticula frequentant, iam sunt rei læsæ maiestatis diuinæ: Alias non interessent tam fœdæ societati.

Septimò. Secundum II. hæc ciuiles, diuinatores, aruspices, & similes morte mulctantur, vt patet in L. Nullus. L. Nemo. L. Multi. L. Etsi excepta. sed hi nulla damna inferunt in exterioribus. Ergo maiori supplicio afficiendi malefici per excellentiam, qui Deum suum derelinquunt & castra diaboli sequuntur: quæ leges, diuinæ legi concordant, vt ex superioribus constat. Huc facit illud edictum Athalarici Regis Gothorum, cuius meminerunt Calsiodor. lib. 9. Olaus Magnus lib. 3. cap. 19. de Gentium septentrionalium varijs conditionib. & Petrus Gregor. lib. 34. Syntag. iuris vniuersi c. 14. Maleficos, inquit, vel eos, qui ab eorum nefarijs actibus aliquid crediderint expetendum, legum seueritas insequatur: quia
impium

impium est, vos illis esse remissos, quos cœlestis pietas non patitur impunitos. Qualis enim fatuitas est creatorem vitæ relinquere, & sequi potiùs mortis auctorem.

Octauò: Probat dictam conclusionem Lex fin. in C. Theodosiano de malefic. & mathe. Ne quis deinceps nocturnis temporibus, aut nefarias preces, aut magicos apparatus, aut sacrificia funesta celebrare conetur. Detectum enim & conuictum competenti animaduersione mactari perenni auctoritate censemus. Quid aliud nostri malefici agunt, quam quod nocturnis temporibus ad opera diabolica proficiscuntur, ad celebrandum magicos apparatus, ad sacrificandum Dæmonibus, ad cultum eorum perficiendum?

Postremò: Efficaciter hanc conclusionem probat constitutio quædam Electoris Saxonie, in 2. parte 4. quam allegat Ioan. Georgius Godelmannus lib. 3. de magis & veneficis, cap. 11. num. 19. Constitutionis autem verba è germanico idiomate in linguam latinam ad verbum translata sic habent. Si quis oblitus Christianæ fidei, cum Dæmone fœdus inierit, operatur, aut rem habuerit: talis persona etiam si veneficio siue maleficio nemini nocumentum intulerit, igne è vita ad mortem tolletur, & punietur. Qui vero absq; dæmonis huiusmodi pacto aut fœdere, alicui veneficio siue maleficio damnum intulerit, siue id paruum siue

Magnum

magnum fuerit, magus aut maleficus, siue vir aut mulier fuerit, pœnam gladij sustinebit. Hæc certè Constitutio iuri diuino & civili congrua est, quantum ad primum eius membrum, quod ad propositum dictæ Conclusionis allegamus. Pacta cum Dæmone habere, & rem, cum spectent ad atrocissima crimina, vt supra ostensum est, maximam merentur pœnam.

Prædictæ Conclusioni videtur obstare Constitutio Criminalis Caroli V. in artic. 109. Si quis maleficio siue veneficio hominibus damnum aut nocumentum intulerit, morte ignis plectatur. Si verò nulli damnum intulerit, pœnas patiatur pro delicti qualitate & quantitate, super qua re Iudex consilium requiret, prout infra scriptum est: Ex hac Constitutione sequi videtur, quod si maleficus Deum abnegauerit, idololatriam & apostasiam commiserit, conuentus diabolicos frequentauerit, cum Dæmone rem venercam exercuerit, sacramenta contempserit, eis que abusus ad horrenda scelera fuerit, si hominem, equum, aut vaccam non maleficio necauerit, non sit morte afficiendus. Quisquis ratione utitur, si quem in scientia gradum affectus est, scire debet, non solum leges, sed etiam Constitutiones ita interpretandas, vt omnis contrarietas vitetur, & absurdus intellectus locum non habeat. L. Nam absurdum. ff. de bonis libertor. L. in ambigua. ff. de legib.

L. Scire

L. Scire oportet. §. aliud. ff. de excus. tut. Alex-
 and. in consil. 83. incip. Visa facti narratione. 2.
 vol. Ludouic. Roman. in consil. 485. incip. In
 casu propositæ consultationis. Bart. in L. om-
 nes populi, in q. 6. principali, in versic. Iuxta
 præmissa quæro. ff. de iustit. & iure. Marsil.
 in consil. 16. num. 45. incip. Inclina cor meum.
 & in consil. 85. num. 8. incip. post redditum con-
 silium: & in pract. criminali. §. vltima. num. 36.
 pro quibus facit L. Scire leges. ff. de legib. Et il-
 lud Hieronymi in epist. ad Galat. ca. 1. & posi-
 tum in 1. q. 1. can. Marcion & Basilides, relatum
 à Petro Ancharano in consil. 283. incip. In auxi-
 lium veritatis, in penult. colum. Veritas non
 consistit in verbis scripturarum, sed in eorum
 sententia, non in superficie, sed in medulla, nõ
 in folijs, sed in radice rationis. Nunc respon-
 detur dictæ constitutioni. Secundum legem
 diuinam & humanam, vt in præsuppositis hu-
 ius quæstionis annotauimus, pœna est com-
 mensturanda peccatis. Quare valdè absurdum
 est, & à ratione alienum, quod qui homicidiũ
 commiserit, equum aut vaccam interfecerit,
 sit comburendus & morte afficiendus: Et is
 qui professionem Christianæ fidei in Bap-
 tismo suscepit, eamq; abnegauerit, cum Dæ-
 mone pactum inierit, idololatriam commise-
 rit, cum Demone venerem expleuerit, & simi-
 lia horrenda crimina perpetrauerit, veniat
 absoluendus à morte: hoc enim esset maioris

Rr face-

facere equos & vaccas, quàm Deum & professionem nostræ fidei, grauius constituere, equos & vaccas interficere, quàm diuinam maiestatem grauiissimè lædere, vt omnium sententia in hoc crimine contingit. Adhæc, quod vnquam crimen grauius in sacris literis idololatria & magia punitur est, aut etiam Sodomia? vt passim omnibus clarum est ex veteris testamenti libris. Velle ergo homicidam aut interfectorem vaccarum & equorum occidere, & perfidum fidei Christianæ abiuratore, idololatram, diuinæ maiestatis reum, & pessimum Sodomitam conseruare, est iniquam stateram adferre, sine ratione contra legem Dei & hominum statuere, & absurdissimum inuehere in leges & constitutiones. Nam & Imperator infrà in Constitutione sua artic. 116. peccatum contra naturam pœna ignis plectendum decernit: sed propius ad constitutionem. Nomen maleficij aut sortilegij generale nomen est, conueniens omni superstitioni, & operationi, quæ diabolicam sapit cooperationem, vt constat ex Paulo Grilando de Sortilegijs, Damhauder. in practica Criminali, cap. 6. num. 79. & Doctoribus canonum in tit. de Sortilegijs. Cùm autem multæ sint superstitionis species, non omnes eandem habent malitiam, aut parem gradum in offensa. Principales autem species sortilegiorum sunt tres. Diuinatoria, Amatoria &

Vene-

Venefica, quæ etiam species non sunt pares in gradu malitiæ. Loquitur ergo Imperator in sua Constitutione illa non secundum totam latitudinem maleficij, sed secundum quod veneno vtuntur ad nocendum hominibus & iumentis: iuxta L. 1. huius tit. Grauius est veneno quàm gladio occidere, & eam sententiam apprehendit, quam in d.L. diximus communiorem, & in praxi receptiorem, iuxta mentem Iulij Clari lib. 5. senten. in §. Homicidium, & Didac. Couar. in Clem. Si furiosus, de homicid. quod præbens aut propinans venenum non subsecuto effectu, scilicet morte, nõ puniatur pœna ordinaria, sed extraordinaria, formato arbitrio secundum circumstantias rerum occurrentium. Et quoniam liquida res est, subsecuto effectu pœnam decernit: Quando autem effectus non subsequitur, pendet ex arbitrio prudentis Iudicis aut discreti, qui si sibi non sit sufficiens, requireret cõsiliu, prout in Constitutionib. decernitur. Et sic non loquitur Imperator de maleficis per excellentiã sed tantum prout nocent veneno hominibus & iumentis. His addere possumus, quod cum non omnia sortilegia sint eiusdem malitiæ, etiam non semper pari pœna puniuntur, sed arbitrium & consilium habet locum, vt Plato in II. de legib. Menoch. de arbit. Iud. qq. casu 388. & Petr. Greg. in 3. par. Syntag. iur. vniuersi, lib. 34. cap. tradunt: sic d. Constitutio non facit

mentionem maleficorum per excellentiam, sed tantum quātum ad effectum nocendi, mediante veneno. Atq; vt penitius hęc materia intelligatur, annoto breuius, quod latius extendit Alphons. Castrens. lib. 2. de iusta hęceticorum punitione, cap. 12. ex doctrina Galeni, in opusculo inscripto, Quod animi mores corporis temperaturam sequuntur. Tres sunt causę, quare facinorosi è medio tollantur. Prima, ne scelerati & pessimi viuentes, alijs cōtumeliam, & damnum inferant Reipū. & eius membris. Sic Pręses siue Iudex ex officio tenetur prouidere suę prouincię, vt purgetur à malefactoribus. Aliàs si ex sua negligentia & conuiuentia Respub. aut eius membra dampnantur, fit reus culpę & restitutionis damnorum. c. 1. de offic. iud. delegat. & DD. ibid. L. Congruit. ff. de offic. præsid. Hęc causa facit, quod fures, sicarij, homicidę, & alij eiusdem notę facinorosi è medio tollantur. Secūda causa, vt alij similis pęnæ timore, deterreantur à similibus criminibus perpetrandis, iuxta illud Poëticum: Oderunt peccare mali formidine pęnę. Prima causa ciuū inter se pacificum conuictum, & totius Reipub. conseruationem per hoc, vt nemo alterum lædat, concernit. Secunda prospicit bonis ciuū moribus, vt nemo atrociam crimina cōmittat. Interest enim Reipubl. vt bonos ciues habeat. Multi enim natura, aut praua consuetudine
sunt

sunt proclives ad scelera, qui pœna mortis deterrentur: & alij pœnas flagitiosorum perspicientes, etiam exemplo fiunt cautiore, iuxta illud Salomonis: Pestilenti flagellato, stultus sapientior erit: & iterum: stulto pereunte sapiens astutior fit. Ex hac radice multæ sunt leges, imponentes pœnam mortis, propter crimina, quæ nulli nocent, nisi ipsi peccanti: vt de diuinis, magis, eos consulentibus, blasphemis, idololatrijs, Sodomitis, Baptismum reiterantibus, & similis farinae scelestis hominibus. Tertia causa, propter quam scelerati de medio tolluntur, est bonum ipsius hominis mali, ne de die in diem in peius prolabatur, & maiora inferni supplicia pati cogatur: omnes tres causæ vt plurimum militant in maleficis & sagis. Quare Damhau de. in pract. crim. cap. 61. num. 136. rectè definit, cum ait. Quanta mala hoc perniciosissimum genus hominum nunquam non regionum faciat, cuius hominum est notissimum. Amplius enim hi perniciosissimi homines mēdacijs, superstitionibus plenissimi sua malignitate obsunt, quàm boni quiuis, aut precibus, aut pietate profunt. Plus incommodi Reipub. Christianæ illi inferunt, quàm hi commodi conferunt, nisi Deus obstiterit. Ideoq; non sunt vsquam tolerandi, sed vbiuis locorum potius tollendi funditus, omnium creatore sic præcipiente, Exod. 22. Maleficos non patieris viuere. Hæc ille.